

Győri Péter:
Beszámoló
London tanulmányút

2008. február 18. hétfő 10:00 – 12:00h
Szervezet: St Mungo's
Intézmény: Mentális csoport

Ez mi?!

Ez az az irodaház, amelyiknek az egyik emeletét (vagy annak egy részét) a **St Mungo's** nevű szervezet központja bérlti. Itt fogadtak bennünket, nagyon-nagyon szívélyesen. Először az irodisták közös konyhájában tudtunk leülni (ott volt ennyi szék, némi hely) és ott folyt a tájékoztatásunk, majd a szervezet lépcsőházból nyíló recepciójánál (portájánál) az előtérben tudtunk valahogy leülni, mert máshol nem volt hely. Ja, dolgoztak mindenhol és tréningek folytak.

A St Mungo's nevű szervezetről röviden

A St Mungo's nevű szervezet London egyik legnagyobb hajléktalanellátó civil szervezete.

Némi múlt – némi jellemzésként

1969: A St Mungo's megnyitott egy kis ingyenkonyhát Londonban a fedél nélküli embereknek. A nevét a Glasgow-ból Londonba vetődött alapító találta ki (egyszerűen: Glasgow védőszentjét St Mungonak hívják), mert jól hangzik a szponzorok számára, egyébként a szervezet hangsúlyozottan világi elveket vall.

1970-es évek: A St Mungo's fokozatosan növekedett, használaton kívüli épületekben átmeneti szállásokat és kisebb támogatott lakásokat működtetett.

1984: Megnyitották első idős otthonukat.

1986: Elindították STEPS (Skills, Training, Employment and Placement Service) elnevezésű programjukat, mely az első ilyen, a hajléktalan emberek foglalkoztatását elősegítő, kidolgozott Nagy-Britanniában.

1989: Elindították az „Aludj kinn egy hetet!” figyelemfelkeltő akciójukat, s egyben megnyitották első téli menedékhelyüket.

1990: Elindították első Klubházukat (mely foglalkoztatást biztosít mentálisan sérült hajléktalan embereknek) – jelenleg 30 ilyen működik már országszerte.

1992: Megnyitották első speciális szállásukat kifejezetten a mentálisan sérült fedél nélküli emberek részére – a kormány támogatásával.

1995: Megnyitották első speciális szállásukat kifejezetten a nagyívó fedél nélküli emberek részére – összesen kettő ilyen van Londonban.

1996: Megnyitották az első, menekülteket befogadó átmeneti szállást.

1997: Megnyitották első speciális szállásukat kifejezetten az idős fedél nélküli emberek részére.

1998: Nappali melegedőt nyitottak.

1999: Kiterjesztették foglalkoztatási programjukat az összes szállásukra.

2000: A kormány „Fedél Nélküliek” részlege számos szerződést kötött a szervezettel utcai szolgálatok működtetésére, támogatott lakhatási program működtetésére, a börtönből kiszabadulók hajléktalanná válásának a megelőzésére.

2001: További támogatásokat kaptak az idős és veszélyeztetett fedél nélküli embereknek nyújtott szolgáltatások és szállások működtetéséhez.

2002: STEPS programjukat kiterjesztették, átalakították a Foglalkoztatási és Képzési Szolgáltatásukat annak érdekében, hogy jobban segíthessék lakóikat a további képzésekben és foglalkoztatásban való részvételben.

Speciális éjjeli központot nyitottak az idős fedél nélküli emberek részére – ilyen központból ez az egyetlen Londonban.

(Ekkor vezették be az internet elérhetőséget a szállóikban.)

St Mungo's nyerte meg azt a pályázatot, mely alapján ők működtethetik a jövőben az utcai szolgálatot a City of London városrészben.

További 15 ágygal tudták bővíteni a félutas kiléptető lakás kapacitásukat.

Elindították a Nagy Megmenekülés programjukat, azokat segítendő, akik önálló lakásba kerülhetnek a szállókról.

Jelenleg

Működtet utcai szolgálatokat, éjjeli menhelyeket és átmeneti szállókat egyaránt. Megpróbálják abban segíteni a hajléktalan embereket, hogy visszataláljanak a „normális” életbe, a biztonságos lakhatás világába: Ehhez egészségügyi és mentális segítséget nyújtanak az alkohol, vagy drog függőségben szenvedőknek is. Saját, „félutas” (‘semi independent’ houses) lakásaikban többlet segítséget nyújtanak az önálló életvitel elsajátításához, a foglalkoztatási készségfejlesztéstől (job training) az önálló lakhatáshoz szükséges készségek elsajátításáig.

A szervezet ugyanilyen fontosnak tartja a hajléktalanság megelőzésében való közreműködést is. Közel 400 ember számára működtetnek ún. támogatott lakásokat, közösségi szociális munkásaik több ezek olyan emberrel foglalkoznak, akik a hajléktalanság veszélyébe kerültek – köztük olyan emberekkel is, akik korábban az utcán aludtak.

2006-2007-ben a szervezet

- Utcai szolgálata több, mint 1200 fedél nélküli embert juttatott szálláshoz
- Közel 1000 embert juttattak el detoxikálóa, rehabilitációs centrumba, függőséggel foglalkozó speciális szolgáltatókhoz
- Több mint 2000 emberük vett részt valamilyen tréningen, foglalkoztatási programon, aktivitást elősegítő foglalkozáson
- 113 embert segítettek állandó munkába

- 1143 embert tudtak pozitív irányban továbbléptetni szállásaikról
- Börtön szociális munkás csoportjuk 852 ember esetében tudta megakadályozni – lakásbérlet, szállás megkeresésével -, hogy kiszabadulása után hajléktalanná váljon

További információk a szervezetről: <http://www.mungos.org/facts/reports.shtml>

A St Mungo's nevű szervezet mentális segítségnyújtó csoportjáról (Mental Health Team)

A szervezet specialisták egy, 15 fős csoportját foglalkoztatja, annak érdekében, hogy mind az ügyfeleknek, mind az alkalmazottaknak tanácsokkal, információval és tréningekkel segítsenek a mentális problémák megoldásában. (Nem mind a 15 team tag dolgozik a szervezet egyes egységeiben, ketten a női börtönökben dolgoznak, hogy megelőzzék a hajléktalanná válást, ketten a lakókörnyezetben a rendőrséggel együtt dolgoznak a – már/még – lakásokban lakókkal.) Általában pszichológusi, pszichiátriai szakápolói végzettséggel dolgoznak, de nincs ilyen előírás, a legfontosabb szempont a rátermettség, illetve a tapasztalat. Viszont továbbképzik a csoport tagjait különböző célzott tréningeken.

Meglátásuk szerint ügyfeleik 60 %-a küzd valamilyen mentális problémával, ezért a mentális segítségnyújtó csoport

- támogatást, tanácsot és útmutatást nyújt az egyes szolgáltatások teamjeinek ahhoz, hogy hogyan foglalkozzanak a mentális problémákkal, a többszörös problémákkal küzdő ügyfelekkel – különösen azokkal, akik korábban közterületen is laktak
- személyre szóló támogatással segíti a szervezet szálló lakóit, hogy képesek legyenek az önálló életre
- figyelemmel kíséri (monitorozza) azoknak az ügyfeleknek a helyzetét, akiknél mentális problémát véltek felfedezni, illetve ahol újabb speciális szükséglet-felmérésre (probléma-azonosításra) van szükség
- a mentális problémákkal rendelkező ügyfelek esetében koordinálja a hivatalos szervekhez, szervezetekhez (az egészségügyi ellátáshoz) való hozzájutás folyamatát
- a mentális problémákkal küzdő ügyfelekkel való foglalkozás színvonalának javítása érdekében készségfejlesztő képzéseket, tréningeket tart a szervezet dolgozói részére
- kiegészíti a hivatalos (egészségügyi ellátáson belüli) mentális betegekkel foglalkozó szolgálatok munkáját

Ha „BMSZKI-s nézőpontból” szeretnénk összefoglalni működésük e szeletét, akkor azt mondhatjuk, hogy a St Mungo's központjában működik három, specialistákból álló „referensi” csoport – a lakhatási, a mentális és az addiktológiai problémákkal foglalkozó munkatársakból -, s az e csoportokhoz tartozó egyes „referensek” járnak ki az intézményekbe segíteni részben az intézmények teamjeinek tagjait, részben az ilyen speciális problémákkal küzdő ügyfeleket. Gyakorlatilag ez többnyire (nem minden esetben) azt jelenti, hogy e referensek ott dolgoznak az intézmények teamjeiben, de nem az ottani team-vezető a „főnökük”, hanem az adott speciális csoport vezetője (a „főreferens”). Szóval gyakorlatilag két

teamben is aktívan részt vesznek: a specialistákból álló teamben („referensi team”) és az intézményi teamben.

Az intézményben dolgozó szociális munkás (project worker) az esetfelelős szociális munkás (key worker), aki felméri az ügyfél alapvető problémáit, szükségleteit. Ha valamilyen speciális probléma-megoldásra van szükség, akkor az ügyfelet a speciális referenshez irányítja. Ilyenkor a speciális referens alaposan megvizsgálja az adott helyzetet, és megpróbál adekvát segítséget nyújtani. (Vagy maga az esetfelelős szociális munkás fordul a referenshez, hogyan is oldhatna meg egy nehéz helyzetet.) A speciális referens szervezi az adott területre vonatkozó intézményen kívüli kapcsolatokat is (pl. a helyi pszichiátriával, vagy kórházzal stb.). Tulajdonképpen a helyi egészségügyi ellátás keretében is működik egy mentális betegekkel foglalkozó team, ahova a nehezebb eseteket irányítják (ezek persze inkább egészségügyi orientációjúak, bár néha már van szociális munkás is köztük).

Olykor „esetkonferenciát” tartanak egy-egy nehezebb ügy megbeszélése érdekében, melyen részt vesz a lakhatási, az addiktológiai és a mentális referens is az esetfelelős szociális munkással együtt – olykor az ügyfél bevonásával, olykor nélküle.

Természetesen nagyon fontos, hogy az esetfelelős szociális munkás jól együttműködjön a referensekkel az ügyfelek érdekében. Még akkor is, ha némileg természetesen eltérnek a preferenciáik.

Munkájukat meghatározza az a felismerés, hogy ugyan az intézményi elhelyezésnek is vannak előnyei, azonban vannak olyan hátrányai is, melyeket különböző módon ellensúlyozni kell. Megpróbálják feltárni az ügyfelek még meglévő készségeit, képességeit, s ezekre építeni a talpraállítás folyamatát. Megpróbálják erősíteni az ügyfelek önállóságát, ennek érdekében akár kockázatokat is vállalnak.

A mentális gondokkal küzdő csoport elsősorban azokkal a problémákkal foglalkozik, melyek az ügyfelek kisebb-nagyobb személyiségzavaraiból adódnak. Ezekkel a problémákkal az egészségügy nem tud mit kezdeni, ezeket az embereket elutasítják a kórházakban, a szomszédságban, a családban, a munkahelyeken stb. Ők megpróbálnak nem-egészségügyi módszerekkel közelíteni ezekhez a problémákhoz. Ők azok, akik már nem utasítják el ezeket az embereket – hisz’ ő utánuk már nincs senki-semmi.

Ehhez persze megpróbálják a teamek készségeit is fejleszteni. Korábban központilag döntöttek arról, hogy milyen továbbképző tréningeken vegyenek részt a team-tagok, ma már a teamek is jelezhetik ilyen irányú igényeiket.

Kontaktszemély, aki számunkra is előadást tartott: Simon Rogoff

Cím: Old Street Office, 6th Floor, 207 Old Street; EC1V 9PS

Tel: 0207 549 8236

Az egész szervezet igen szerteágazó tevékenységeiről kimerítő információkat találhat mindenki a <http://www.mungos.org/> honlapon (a képek többsége is onnan van).

Ezen kívül izgalmas böngészést jelent például a www.crimereduction.homeoffice.gov.uk honlap felkeresése az „Anti-social Behaviour Order”, az antiszociális magatartás angliai szabályozása témakörben, illetve a finanszírozási-támogatási háttér megismerése kapcsán az ún. Supporting people program honlapjának (www.spkweb.org.uk) a felkeresése.